

ÖSSZEFOGLALÓ

a nagyon kis aktivitású radioaktív hulladékokról

A Nemzetközi Atomenergia Ügynökség [2009-ben kiadott ajánlása](#) a radioaktív hulladékok osztályozásáról bevezette többek között a nagyon kis aktivitású hulladék kategóriáját is. A nemzetközi osztályozást azért bővítették ki, mert az újonnan bevezetett hulladéktípus megfelelően biztonságos végleges elhelyezése egyszerűbb módon, szerényebb anyagi ráfordítással is megvalósítható.

Hazánkban a radioaktív hulladékok osztályozásának szempontjait a radioaktív hulladékok átmeneti tárolásának és végleges elhelyezésének egyes kérdéseiről, valamint az ipari tevékenységek során bedúsuló, a természetben előforduló radioaktív anyagok sugáregészségügyi kérdéseiről szóló 47/2003. (VIII. 8.) ESzCsM. rendelet szabályozta, amely nem tartalmazta a nagyon kis aktivitású hulladék kategóriát.

A Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Kft. (RHK Kft.) feladata a Magyarországon keletkező radioaktív hulladékok kezelése. Mivel ennek a tevékenységnek több évtizedes, esetenként évszázados időtávokat kell átfognia, így az RHK Kft. munkájának fontos része a hosszútávú stratégiai tervezés. A hazai tervezés és a nemzetközi gyakorlat is azt mutatja, hogy az atomerőművek leszerelése során keletkező hulladékok döntő része nagyon kis aktivitású. Ennek kezelése (különös tekintettel a végleges elhelyezésre) vele egyenértékű biztonsági szinten, de lényegesen egyszerűbben és gazdaságosabban is megoldható, mint ahogy az jelenleg a kis és közepes aktivitású radioaktív hulladékok esetén már hazánkban is működik. Így több kezdeményezés indult a magyarországi radioaktív hulladék-kategóriák bővítésére.

Az Európai Unió tanácsának [70/2011/EURATOM Irányelve](#) megköveteli, hogy a tagállamok a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok kezelésére vonatkozóan nemzeti politikát és ennek végrehajtására irányuló nemzeti programot dolgozzanak ki és tartsanak fenn. Ennek eredményeképp Magyarország Kormánya 2016 nyarán elfogadta a kiégett üzemanyag és a radioaktív hulladék kezelésére vonatkozó [Nemzeti Programot](#), amely a nagyon kis aktivitású hulladék osztály 2018-as bevezetését irányozta elő. Továbbá kijelenti, hogy a nagyon kis aktivitású hulladékok lehetséges mennyiségére vonatkozó becslések – különösen a leszerelési hulladékok vonatkozásában – mindenképpen

indokolttá teszik, hogy Magyarország az arányosság elve alapján kidolgozza az ezen hulladékok elhelyezésére vonatkozó optimális koncepciót is.

2014. július 1-től az Országos Atomenergia Hivatal (OAH) lett a fő engedélyező és felügyeleti hatóság a radioaktív hulladék-tárolók, majd 2016. január 1-től a sugárvédelmi kérdések esetében is, ezáltal az OAH feladatává vált a radioaktív hulladékok osztályozásának felülvizsgálata is.

A 47/2003. (VIII. 8.) ESzCsM. rendelet a hatáskörök átkerülésével módosításra került, így indokolttá vált a radioaktív hulladék-osztályokra vonatkozó szabályok áthelyezése is.

2018. március 1-én az OAH-nak a nagyon kis aktivitású hulladék osztály bevezetésére az engedélyesekkel előzetesen egyeztetett javaslata, az ionizáló sugárzás elleni védelemről és a kapcsolódó engedélyezési, jelentési és ellenőrzési rendszerről szóló [487/2015. \(XII. 30.\) Korm. rendelet](#) 12. mellékleteként hatályba lépett. Ennek értelmében ebbe az osztályba olyan radioaktív hulladékok tartoznak, amelyekben jellemzően rövid felezési idejű izotópok vannak, és ezeknek az aktivitása is belátható időn belül, mintegy 100-200 év alatt a felszabadítási érték alá csökken (ekkor bejelentési kötelezettség mellett kikerülhet a sugárvédelmi hatósági felügyelet alól).

A nagyon kis aktivitású radioaktív hulladékok végleges elhelyezését biztosító tárolók biztonsági követelményeiről és az ezzel összefüggő hatósági tevékenységről szóló kormányrendelet-tervezetet az OAH kidolgozta, az engedélyesekkel pontosította, majd megküldte egyeztetésre az Innovációs és Technológiai Minisztérium részére.